

Преобразуване и ликвидация на търговски дружества

Преобразуване и ликвидация на търговски дружества

ISBN 978-619-7028-88-1

© 2020, първо издание

Автор: Евгени Рангелов

Президент: Георге Стратон

Генерален Директор: Огнян Благоев

Мениджър Редакционен Отдел: Николета Караджиева

Продуктов мениджър: Стела Василева

Изпълнителен Директор: Полина Трифонова

Арт Директор: Кристина Симеонова

Корица: Мирела Велчева

Техническа редакция: Кармен Христова

Обслужване на клиенти: Жени Димитрова

Мобилен: 0877 954 760

e-mail: info@biznesidei.bg

Можете да се запознаете и с други продукти, публикувани от РС Издателство и Бизнес консултации, на: www.straton.bg

Съдържанието на книгата е актуално към ДВ, Брой 75 от 25 август 2020 г.

PLT001

Всички права са запазени. Никаква част от настоящия текст не може да бъде възпроизведена, архивирана или предавана под никаква форма или чрез други механични или електронни средства, фотокопиране, аудио или видео запис, без писменото разрешение на издателя. Авторите и издателите не са отговорни за каквато и да е загуба, причинена на физическо или юридическо лице, което действа или се въздържа от действия, в резултат на прочита на материалите, публикувани в този документ

РС Издателство и
Бизнес Консултации

Към читателите,

Стопанският живот е динамичен и непрекъснато внася промени в организационните структури на субектите, които осъществяват своята дейност в различните сфери на икономиката. Развитието на определени отрасли и дейности изисква създаването на нови търговски дружества, а законите на конкуренцията налагат реструктуриране, преобразуване и прекратяване на стопански субекти. Ще отбележим, обаче, че често тези действия не се дължат на обективни икономически потребности, а имат спекулативен характер, монополни цели и други пазарни несъответствия. Обяснението не винаги е ясно, пък и за съжаление Търговският закон с промяна даде възможност да се образува търговско дружество при минимален капитал 2 лева.

Структурните промени на действащите търговски дружества понякога са резултат не само на обективните икономически потребности, но и на извънредни събития, които водят до принудителни промени и дори до фалит. Такова събитие от мащаба на планетата се прояви в кратки срокове през второто и третото тримесечие на 2020 година. То завари редица търговски субекти с едно или много повече дъщерни предприятия около основното дружество. Голям брой предприятия, цели отрасли бяха „извън строя“ на нормалната дейност и възможност за издръжка. Сега трябва да се търси изход за бездействащите структури, да се покриват разходи по издръжката им без наличие на приходи. Вероятно ще се потърси помощта на законовите възможности за преобразуване или прекратяване на дейности и дружества. Настоящите редове ще окажат необходимата методическа помощ на икономистите и счетоводителите, с оглед да се извършат правилно данъчните и счетоводните процедури, наред с правните, при минимални загуби.

Темата за преобразуване и ликвидация на търговско дружество е разработена методически по следния начин:

- общи постановки за действащата правна уредба на Търговския закон, с оглед икономическите и финансовите специалисти да имат известна представа за изискванията на закона;

- коментар на правилата в ЗКПО по отношение на дружествата, които се преобразуват, включително последните промени на закона, както и изискванията на ЗДДС, доколкото има правила за преобразуването и ликвидацията;

- счетоводни записвания за различните форми на преобразуване с числени примери, необходими на счетоводните специалисти.

Разработката е изцяло с практико-приложен характер в помощ на специалистите от търговските предприятия.

Авторът и Редакцията ще приемат с благодарност добронамерените препоръки в интерес на подобряването на работата.

Авторът и Редакцията

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Правилата за преобразуване на търговски дружества са регламентирани с Търговския закон. За отделните форми на преобразуване правилата са подробни, но няма легално определение на самото понятие “преобразуване”.

Според някои автори преобразуването е юридически факт, който внася промяна в юридическото лице или в обхвата на неговата дейност при запазване на самата дейност, без да се извършва ликвидация.

Други автори приемат, че преобразуването или реорганизацията е юридически факт, който внася промени в правното положение на юридическото лице. Дейността на юридическото лице се запазва. Промяната може да се отнася до правноорганизационната форма и вида на собствеността, която юридическото лице притежава, или да засегне отделните индивидуализирани белези - наименование, седалище, предмет на дейност или цели¹.

У нас терминът “преобразуване” се използва от законодателя с различно значение в отделни закони. Няма да ги коментираме подробно, тъй като това не е предмет на изложението.

Преобразуването може да бъде сложен юридически факт или смесен фактически състав, който води до промяна в юридическото лице - предмета на дейност и други характеристики, при които **субектът остава същият**.

Преобразуването може да бъде и сложен юридически факт или смесен фактически състав, който има за последица такава про-

¹ Преобразуване на търговски дружества, А. Калайджиев, 2019 г.

мяна, при която юридическото лице **губи правосубектността си**, а на негово място **без ликвидация** възникват едно или повече нови юридически лица, които са **правоприемници** на прекратеното юридическо лице.

1. Правна уредба

Правната уредба, съдържаща норми, регламентиращи преобразуването на търговски дружества, намираме в:

- глава XVI на Търговския закон /стр. 261 - 265/. Правилата се отнасят за всички търговски дружества, независимо от вида им;

- производството по вписване на преобразуването е уредено в Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;

- Наредба № 1 от 14.02.2007 година за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;

- специални правила за преобразуване на някои категории търговски дружества /обн. ДВ бр. 104/ 2007 г., ДВ бр. 110/ 2010 г., и други/;

- Глава XIX на ЗКПО Преобразуване на дружества и кооперации и прехвърляне на предприятие;

- чл. 10 от ЗДДС;

- чл. 77, ал. 1 от ДОПК;

- чл. 15 от Търговския закон за прехвърляне на имущество на предприятие/ апорт.

- Решения на ВАС.

Преобразуването поражда три групи **правни последици**, които настъпват едновременно:

- а/ първата е, че едно или повече търговски дружества **се прекратяват като юридически лица**, а едно или повече **дружества се учредяват**. Може да се направи извод, че нашият законодател урежда преобразуването съгласно теорията за икономическото превръщане. Прекратяването е без ликвидация съгласно чл. 262, ал. 1 от ТЗ. Ликвидацията е изключена, защото тя противоречи на